

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑. ชื่อผลงานเรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ศูนย์อนามัยที่ ๓ ชลบุรี

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

๓. สรุปเค้าโครงเรื่อง

๓.๑ หลักการและเหตุผล

เด็กคือผู้ใหญ่ในอนาคต ถ้าเด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต เช่นเดียวกัน ซึ่งการที่จะทำให้เด็กมีคุณภาพได้นั้น ไม่ใช่รอการอบรมสั่งสอนเมื่อเด็กโตพอที่จะรับรู้ หรือรอให้ครูอบรมสั่งสอนเมื่อเด็กเข้าโรงเรียน ความจริงแล้วควรต้องเริ่มตั้งแต่แม่รู้ตัวว่าตั้งครรภ์ เพราะการเจริญเติบโตของสมองเด็ก จะเกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงอายุ ๑๘ สัปดาห์ที่อยู่ในครรภ์ จนกระทั่งถึง อายุ ๒ ปี เป็นช่วงที่สมองมีการเจริญเติบโตเร็วมาก โดยเฉพาะเมื่อมีอายุ ๒ ปี น้ำหนักของสมอง เกือบจะเท่ากับกับสมองของผู้ใหญ่ ซึ่งทั้งขนาดและน้ำหนักสมองอาจจะมีประสิทธิภาพในการรับรู้ เทียบเท่ากับผู้ใหญ่ และนอกจากนี้ยังมีอิทธิพลจากภายนอก และสิ่งแวดล้อมต่างๆ จะเป็นสิ่งสำคัญต่อการรับรู้ และการพัฒนาสมองของเด็กเป็นอย่างมาก หากเด็กได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ก็จะสามารถ พัฒนาสมองให้มีคุณภาพได้ ดังนั้นในช่วงนี้พ่อแม่ต้องเตรียมเซลล์สมองให้ลูกมีความสมบูรณ์มากที่สุด เพื่อจะได้มีประสิทธิภาพในการรับรู้มากที่สุด และบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพเด็ก คือ พ่อ แม่ ผู้ปกครองของเด็กนั่นเอง ถ้าพ่อ แม่ ผู้ปกครองนั้นมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไป ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องแล้วนั้น เด็กทุกคนก็จะเติบโตมีพัฒนาการสมวัยอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะเป็น กำลังสำคัญของประเทศต่อไป

แต่ปัจจุบันในภาคเศรษฐกิจและสังคมสมัยใหม่ แนวโน้ม โครงสร้างครอบครัวของคนไทยมี ลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น และยังพบว่าการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเพิ่มรายได้เป็นหลักได้ส่งผล กระทบทางลบต่อสังคม รวมทั้งชีวิตครอบครัวและความสัมพันธ์ของสมาชิกมีการเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากถูกกระทบจากกิจกรรมนอกบ้าน การพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งรายได้เป็นหลัก ผู้ชายหรือสามีก็ เลือกว่าจะแสวงหาเงินทอง ผลประโยชน์ที่จะได้จากธุรกิจการงานเป็นเรื่องที่สำคัญอันดับแรก ขณะที่ ให้ความสำคัญกับครอบครัวรองลงมา ส่วนภรรยาที่มุ่งที่จะทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้เช่นกัน รวมทั้งหน้าที่ของงานบ้านก็ยังเป็นภาระของภรรยาแต่เพียงผู้เดียวเช่นเดิม โดยที่สามีได้มีส่วนช่วย แบ่งเบาภาระงานแต่อย่างใด จะเห็นได้ว่าค่านิยมและการประพฤติปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับการ กำหนดบทบาทและหน้าที่ของชาย-หญิงในครอบครัวไทยมีส่วนช่วยให้เกิดปัญหาของครอบครัว ซึ่ง การอบรมสั่งสอนเพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทชาย-หญิง เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ชีวิต ครอบครัวมีความเอื้ออาทรต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นครอบครัวที่มีความสุขมากขึ้น รวมทั้ง ควรเน้นในเรื่องความเสมอภาคของชายและหญิง กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ทำการ ทดลองรูปแบบการให้บริการด้านอนามัยแม่และเด็ก โดยการส่งเสริมให้ผู้ชายหรือสามีเข้ามามีส่วน ร่วมในการดูแลสุขภาพมารดา และส่งเสริมให้สามีได้มีบทบาทในการช่วยเหลือดูแลภรรยาและลูก อีกทั้งยังเป็น การส่งเสริมบทบาทผู้ชายในฐานะสามีและพ่อได้เป็นอย่างดีอีกด้วย และส่งผลให้ลูกที่เกิดมา มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ และมีพัฒนาการสมวัย และจากผลการศึกษาของ

รติรัตน์ พุมมา (๒๕๕๓) เรื่องการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ในคลินิกฝากครรภ์ พบว่า การมีส่วนร่วมของสามียังมีค่อนข้างน้อย และกลุ่มตัวอย่างที่เข้าโรงเรียนพ่อแม่ มีทั้งคนที่เคยมีบุตรแล้วและคนที่ยังไม่เคยมีบุตรเข้าร่วมฟังความรู้ด้วยกัน ดังนั้นทางผู้จัดทำจึงมีแนวคิดหา โรงเรียนพ่อแม่ควรมีหลายหลักสูตรจัดให้เหมาะสมตามผู้รับบริการ เช่น พ่อแม่ที่เคยมีบุตรแล้วก็จะมีความรู้และประสบการณ์มาบ้างแล้ว ส่วนพ่อแม่ที่ไม่เคยมีบุตรก็อาจจะขาดความรู้และประสบการณ์ เป็นต้น

ซึ่งข้อเสนอแนวคิดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๓ ชลบุรี ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายคือหญิงตั้งครรภ์ที่เข้าโปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่ครบตามเกณฑ์ และนำลูกมารับบริการฉีดวัคซีน ตรวจพัฒนาการตามวัยจนเด็กมีอายุ ๑ ปีครึ่ง

๓.๒ บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

การส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์และสามีมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในการดูแลแม่และลูกให้มีสุขภาพที่ดี ตลอดจนการตั้งครรภ์จนคลอดบุตร ได้บุตรที่มีสุขภาพแข็งแรงและเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย การดำเนินงานของโรงพยาบาลเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นคุณภาพของการดำเนินงานโปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่จึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณภาพบริการให้เหมาะสมตามผู้รับบริการ

แนวความคิดการดำเนินงาน

โปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่ (เริ่มจากหญิงตั้งครรภ์มาฝากครรภ์ จนถึง เด็กอายุ ๑ ปีครึ่ง)

๑. ช่วงระหว่างตั้งครรภ์

๑.๑ ฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์

๑.๒ ได้รับการสอนสุขศึกษาครบ ๓ ครั้ง (๓ ไตรมาส) โดยมีการจัดทำแผนการสอนเน้นให้เหมาะสมกับช่วงอายุครรภ์ตามไตรมาส โดยแบ่งเป็น

๑. ไตรมาสที่ ๑ คือ อายุครรภ์น้อยกว่า ๒๘ สัปดาห์
๒. ไตรมาสที่ ๒ คือ อายุครรภ์ ๒๘-๓๖ สัปดาห์
๓. ไตรมาสที่ ๓ คือ อายุครรภ์มากกว่า ๓๖ สัปดาห์

และจัดแผนการสอนเป็นหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของมารดาและสามี ซึ่งได้แก่

๑. หลักสูตรพ่อแม่มือใหม่ คือ พ่อแม่ที่อายุตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป และยังไม่เคยมีบุตร

๒. หลักสูตรพ่อแม่มือเก่า คือ พ่อแม่ที่เคยมีบุตร และมีประสบการณ์การเลี้ยงบุตร

๓. หลักสูตรพ่อแม่วัยใส คือ พ่อแม่ที่อายุน้อยกว่า ๒๐ ปี

๑.๓ ได้รับการประเมินความรู้ก่อนและหลัง การได้รับการสอนสุขศึกษาตามหลักสูตร

๒. ช่วงหลังคลอด

๒.๑ นำบุตรมารับบริการฉีดวัคซีนครบตามเกณฑ์

๒.๒ เด็กได้รับการตรวจพัฒนาการเด็ก และได้รับการแก้ไขกรณีที่พัฒนาการล่าช้า

รูปแบบการดำเนินงาน

หมายเหตุ ต้องได้รับความสมัครใจจากหญิงตั้งครรภ์และสามีว่าจะฝากครรภ์อย่างต่อเนื่อง
ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๓ ชลบุรี และเมื่อคลอดแล้ว จะนำบุตร
กลับมาใช้บริการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๓ ชลบุรี
รวมทั้งสมัครใจให้เด็กได้รับการตรวจพัฒนาการจนเด็กอายุ ๑ ปีครึ่ง

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อทราบประสิทธิผลของดำเนินงานโปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๓ ชลบุรี
๒. สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาการดำเนินงานของโปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่ให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

๓.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ความพึงพอใจของผู้มารับบริการโปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๓ ชลบุรี มีความพึงพอใจร้อยละ ๘๐
๒. มีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐
๓. มีรูปแบบโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพ ๑ โปรแกรม
๔. น้ำหนักเด็กไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ ๘๐

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับการคัดเลือก
(นางปวีศา ยอดมาลัย)
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
ผู้เสนอแนวคิด
วันที่...../...../.....